

ด่วนที่สุด
ที่ กต 0805/120

1973
7500
กระทรวงการต่างประเทศ
ถนนศรีอยุธยา กทม. 10400

11 กุมภาพันธ์ 2552

เรื่อง ร่างบันทึกความเข้าใจว่าด้วยโครงการส่งเสริมและสาธิตการใช้เครื่องปรับอากาศระบบเก็บสะสม
ความเย็นด้วยสารทำความเย็น CHS

เรียน อธิบดีกรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน

อ้างถึง หนังสือกระทรวงพลังงาน ด่วนที่สุด ที่ พน 0502/1089 ลงวันที่ 13 มกราคม 2552

สิ่งที่ส่งมาด้วย ล่าเนามติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 10 มกราคม 2549

ตามหนังสือที่อ้างถึง ขอให้กรมสนธิสัญญาและกฎหมายพิจารณาร่างบันทึกความ
เข้าใจว่าด้วยโครงการส่งเสริมและสาธิตการใช้เครื่องปรับอากาศระบบเก็บสะสมความเย็นด้วยสารทำความ
เย็น CHS ระหว่างองค์การพัฒนาพลังงานใหม่และเทคโนโลยีอุตสาหกรรม (New Energy and Industrial
Technology Development Organization - NEDO) ของประเทศญี่ปุ่นและกรมพัฒนาพลังงานทดแทน
และอนุรักษ์พลังงาน ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กรมสนธิสัญญาและกฎหมายพิจารณาแล้ว ขอเรียนดังนี้

1. ร่างบันทึกความเข้าใจว่าจะเป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา 190 ของรัฐธรรมนูญ
พ.ศ. 2550 ทั้งนี้ ตามคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญที่ 8-7/2551 ลงวันที่ 8 กรกฎาคม 2551 เกี่ยวกับคำ
แถลงการณ์ร่วมไทย-กัมพูชาฉบับลงวันที่ 18 มิถุนายน 2551 ระบุว่า "หนังสือสัญญา หมายถึงความตกลง
ระหว่างประเทศทุกประเภทที่จัดทำขึ้นระหว่างประเทศไทยกับต่างประเทศ หรือองค์การระหว่างประเทศใน
รูปแบบที่เป็นลายลักษณ์อักษร และอยู่ภายใต้บังคับของกฎหมายระหว่างประเทศ ไม่ว่าจะถูกบันทึกไว้ใน
เอกสารฉบับเดียวหรือหลายฉบับที่เกี่ยวข้องกัน และไม่ว่าจะเรียกชื่ออย่างไร"

2. คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 10 มกราคม 2549 ให้กระทรวงการต่างประเทศเป็น
ผู้พิจารณาให้ความเห็นชอบการทำความตกลงระหว่างกรมหรือส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรมกับหน่วยงาน
ของต่างประเทศ หรือกับองค์การต่างประเทศ ซึ่งเป็นการจัดทำความสัมพันธ์ในระดับหน่วยงานกันเองได้
และเมื่อได้รับความเห็นชอบแล้วให้ส่วนราชการเจ้าของเรื่องดำเนินการต่อไปได้ ดังนั้น กระทรวงการ
ต่างประเทศจึงอยู่ภายใต้การทำความตกลงนี้ได้

3. อย่างไรก็ตามก็ดี โดยที่ปัจจุบันรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 มีผลใช้บังคับแล้ว และมาตรา 190 วรรคสอง กำหนดประเภทของหนังสือสัญญาใหม่ที่จะต้องได้รับความเห็นชอบของรัฐสภา จึงควรเสนอร่างบันทึกความเข้าใจ ที่ทั้งฝ่ายไทยและฝ่ายญี่ปุ่นเห็นชอบร่วมกัน (final agreed text) ให้คณะรัฐมนตรีพิจารณา หากคณะรัฐมนตรีมีมติว่าร่างความตกลงฯ เป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา 190 วรรคสอง ก็อาจพิจารณาเสนอรัฐสภาเพื่อให้ความเห็นชอบต่อไป แต่หากมีมติในทางตรงกันข้าม ก็อาจพิจารณาส่งให้กระทรวงการต่างประเทศพิจารณาอนุมัติตามมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าวในข้อ 2

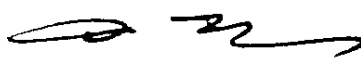
4. ส่วนประเด็นว่าร่างบันทึกความเข้าใจจะเป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา 190 วรรคสอง ที่ต้องได้รับความเห็นชอบของรัฐสภาหรือไม่นั้น ขอเรียนว่า โดยที่ขณะนี้ยังไม่มีกฎหมายว่าด้วยการกำหนดขั้นตอนและวิธีการจัดทำหนังสือสัญญาตามที่รัฐธรรมนูญ มาตรา 190 วรรคห้า กำหนด จึงเห็นควรใช้แนวปฏิบัติที่ผ่านมาก กล่าวคือ ส่วนราชการเจ้าของเรื่องจะต้องเป็นผู้ให้ความเห็นต่อคณะรัฐมนตรี และส่วนราชการที่เกี่ยวข้องจะต้องให้ความเห็นประกอบเพื่อการพิจารณาด้วย ทั้งนี้ ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 18 กันยายน 2550 เรื่องความตกลงหุ้นส่วนเศรษฐกิจไทย-ญี่ปุ่น

อนึ่ง ในกรณีที่มีปัญหาตามมาตรา 190 วรรคสอง ศาลรัฐธรรมนูญจะเป็นผู้วินิจฉัยชี้ขาด

5. ในส่วนของกรมสนธิสัญญาฯ มีความเห็นว่าโดยที่สาระสำคัญของร่างบันทึกความเข้าใจ เป็นความร่วมมือเพื่อแนะนำและเผยแพร่ระบบปรับอากาศเทคโนโลยีใหม่ซึ่งใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพและรักษาสีสิ่งแวดล้อม ในประเทศไทย จึงไม่น่าจะเปลี่ยนแปลงอาณาเขตไทยหรือพื้นที่นอกอาณาเขตซึ่งประเทศไทยมีสิทธิอธิปไตยหรือมีเขตอำนาจตามหนังสือสัญญาหรือตามกฎหมายระหว่างประเทศ หรือมีผลกระทบต่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจหรือสังคม ของประเทศอย่างกว้างขวาง หรือมีผลผูกพันด้านการค้า การลงทุน หรืองบประมาณของประเทศอย่างมีนัยสำคัญ ดังนั้น หากส่วนราชการเจ้าของเรื่องสามารถปฏิบัติได้โดยไม่ต้องออกพระราชบัญญัติเพื่อให้การเป็นไปตามหนังสือสัญญาและได้รับการจัดสรรงบประมาณไว้แล้ว ร่างบันทึกความเข้าใจ ก็ไม่น่าจะเป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา 190 วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญ ที่จะต้องได้รับความเห็นชอบของรัฐสภาก่อนดำเนินการให้มีผลผูกพัน

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(นายวีรชัย พลาศรัย)

อธิบดีกรมสนธิสัญญาและกฎหมาย

กรมสนธิสัญญาและกฎหมาย

กองสนธิสัญญา

โทร. 0 2543 5000 ต่อ 1044

โทรสาร 0 2643 5030